

Nr 266.

Av herr **Pehrsson** i Bramstorp, *angående beredande av möjlighet för församling att erhålla bidrag ur kyrkofonden till avlönande av kyrkomusiker.*

De praktiskt taget enda befattningshavarna i allmän tjänst, som fortfarande hava sina avlöningsförhållanden ordnade efter det för länge sedan utdömda naturaavlönningssystemet, äro innehavarna av de i allmänhet förenade klockar-, kantors- och organistbefattningarna. De disponera den fasta egendom, vars avkastning är anslagen såsom avlöningstillgång åt klockaren i församlingen, under sin tjänstetid relativt självständigt mot skyldighet bl. a. att ansvara för bebyggelsen av densamma. Särskilt det sistnämnda har med hänsyn till de numera så dryga byggnadskostnaderna ofta verkat ruinerande för befattningshavarna. Det pågår för närvarande också utredning om avskaffande av denna byggnadsskyldighet. Den dåliga och otidsenliga beskaffenheten av fastigheternas åbyggnader, som detta avlöningssystem givetvis medfört, har resulterat i att det ekonomiska utbytet av fastigheterna mer och mer förminskats. För församlingarna kommer detta att innebära, att avlöningen åt dessa befattningshavare i väsentligt större utsträckning än tidigare måste anvisas av uttaxerade medel.

För närvarande fastställer församlingen den klockaren tillkommande lönen, så att densamma bliver skälig i förhållande till omfattningen av hans göromål (§ 2 i kungl. förordningen den 2 november 1883 angående allmänt ordnande av klockarnas löneförmåner). Någon fastställelse av lönens belopp meddelas icke av överordnad myndighet i annat fall än att befattningen är förenad med folkskollärarybefattning, då domkapitlet jämlikt § 27 mom. 2 kungl. stadgan den 26 september 1921 angående folkundervisningen i riket skall pröva tillräckligheten av de anslagna löneförmånerna. Emellertid har regeringsrätten i utslag den 4 december 1930 återförvisat ett ärende till församlingen angående klockares avlöning, enligt vilket utslag regeringsrätten ansett, att den av församlingen beslutade lönen varit för snävt tilltagen. Något tvång på församlingarna beträffande storleken av avlöningen åt organist eller kyrkosångare torde däremot ej finnas.

På grund av vad ovan anförts och då dessa befattningshavare, som skola finnas i församlingen, böra hava en skälig ersättning för sitt arbete, torde snart nog kraftigare anspråk komma att riktas på församlingarna att genom uttaxerade medel bereda dem skäliga löner. Följden härav för församlingar med litet antal skatte kronor blir givetvis en betydande skattehöjning.

Riksdagen har senast år 1921 behandlat frågan om avlöning m. m. åt kyrkomusiker. Kungl. Maj:t hemställde till angivna års riksdag att antaga ett av 1920 års kyrkomöte godkänt förslag till lag om kantorer. Förslaget vann emellertid ej riksdagens gillande, tydligen med hänsyn till att försam-

lingarnas utgifter endast i någon mån skulle minska genom ett under åttonde huvudtiteln förslagsvis upptaget bidrag av statsmedel till bestridande av dessa avlöningar. Nu ha sedan dess åtskilliga år förflutit och principen skattutjämning olika kommuner emellan för ändamål, som det icke ligger inom varje kommuns eller församlings fria val att närmare utforma, har slagit igenom. Frågan om bidrag till församlingarna för avlöande av kyrkomusikerna synes därför vara mogen till upptagande. Samtidigt härmed kommer också frågan om bestämmandet av storleken av kyrkomusikernas löneförmåner. Dessa båda frågor kunna icke var för sig avgöras.

Principiellt föreligger här samma problem som beträffande sättet för finansiering av prästerskapets lönekostnader. Både präst och kyrkomusiker äro nödvändiga kyrkliga befattningshavare. Ursprungligen hava dessa befattningshavares löneförmåner också utgått på samma sätt, och kyrkomusikernas avlöningsförhållanden synas därför nu böra ordnas i ungefärlig överensstämmelse med prästerskapets. De till kyrkomusikerna på lön anslagna fastigheterna böra sålunda intaga samma förvaltningsrättsliga ställning som prästerskapets löneboställen och bidrag ur kyrkofonden bör kunna utgå till församling, vars fasta avlöningstillgångar eller vars skatteunderlag ej förslå till beredande av en skälig avlöning åt kyrkomusikerna.

Under hänvisning till det anförda hemställes därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till riksdagen om beredande av möjlighet för församling att erhålla bidrag ur kyrkofonden till avlöande av kyrkomusiker samt vad därmed kan sammanhöra.

Stockholm den 21 januari 1936.

Axel Pehrsson,
Bramstorp.